

Izhaja vsak
prvi teden
v mesecu
kot priloga
„Socialistu“

PROSVETA

Tehnični del
UDR in DTE
urejajeta
A. Svetek in
J. Vrhovc

Št. 2. Leto I.

Kulturno, telovadno in športno glasilo

December 1924

Naš obračun!

Delavske telovadne, športne in kulturne organizacije se ne pečajo z dnevno politiko. Seveda s tem ni rečeno, da so proti političnemu udejstvovanju posameznih svojih članov.

Kljub temu svojemu stališču bodo pa naše kulturne organizacije prisiljene pri bodočih volitvah spomniti svoje članstvo, da so imele sokolske kakor orlovske organizacije pod vsemi dosedanjimi vladami razne ugodnosti, dočim naše organizacije teh niso imele.

Spominjamo se okrožnega zleta DTE na Jesenicah, ki se je vršil predlanskim. Na prošnjo, da bi se dovolila izletnikom polovična vožnja, je odgovoril takratni nacionalno blokaški minister, naj pristopimo k »Sokolu« pa bomo imeli ne le polovično, temveč celo četrtinsko vozno ugodnost. Komentarija k takemu postopanju ni treba. Vsak naš telovadec, reditelj ali športnik se zaveda, da so nas nacionalno blokaške vlade vedno smatrale za državljane tretje vrste.

Nič boljše se nam ni godilo pod vlado avtonomističnega bloka. Za časa te vlade sta se vršile dve velike prireditve; okrožni zlet DTE v Trbovljah in zlet vseh edinic UDR v Zagorje. Obe organizaciji sta vložile prošnje za znižano vožnjo, a gospod železniški minister Sušnik ni niti odgovoril, kaj še prošnjam ugodil. Zalegle niso niti številne intervencije poslanca SSJ s. Divaca. Na drugi strani so se pa tudi v tej dobi vozili Orli in Sokoli za četrtinsko karto, pa ne samo ti, temveč še celo marijine device in katoliški fantje — torej člani dveh društev, ki nimata s prosvetnim delom nobene skupnosti, temveč sta izrazito klerikalno poneumnevalne organizacije.

Kako naj se torej zahvalimo »dobrosrčni« jugoslovanski gospodi sedaj, ko bodo prihajali zopet med nas po volilne kroglice?

Mislimo, da najboljše s tem, če povemo povsod in pri vsaki priliki, da bomo agitirali in volili za tisto stranko, ki je že dosedaj z vsemi močmi podpirala naš pokret. In to je: **Socialistična stranka Jugoslavije.**

Joško Vrhovc, načelnik DTE.:

Poslovník za vadiťeljske izpite DTE.

Ugotovitev končnega uspeha.

15. Kandidat, ki je dobil v enem predmetu nezadostno znamko, je ne sposoben za vadiťelja.

Kandidat, ki je dobil v treh predmetih odlično, je »odlično sposoben« za vadiťelja, sicer ga je označiti »sposobnega«.

Ponavljalni izpit.

16. Če je kandidat dobil v prvem ali četrtem predmetu nezadostno komisija lahko dovoli ponovitev izpita v teh dveh predmetih. Komisija določi obenem čas ponovitve izpita, ki ga je izvršiti pred predsednikom komisije in onim članom, ki ta predmet izprašuje.

Izpričevala.

17. O izpitu izda izpraševalna komisija izpričevala, ki obsega:

a) ime in priimek, kraj in dan rojstva kandidata;

b) navedbo enote, katere član je kandidat;

c) rede iz posameznih predmetov, in

d) celotni uspeh izpita.

Izpričevala podpišejo vsi člani komisije.

II. Zvezni vadiťeljski izpit.

Tvarina.

1. Kandidat mora z izpitom dokazati:

a) da temeljito pozna in prav razume pokret DTE in zgodovino delavskega gibanja sploh ter ga zna pravilno tolmačiti in utemeljiti;

b) da v podrobnem obvlada Tyršev telovadni sestav;

c) da zna telovadni sestav praktično uporabljati po metodičnih na-

čelih, ki jih zna tudi teoretično utemeljiti;

e) da pozna zgodovinski razvoj telesne vadbe vobče in DTE posebej in najvažnejše telesno vzgojslovstvo;

d) da pozna DTE organizacijo in način poslovanja vsah njenih organov;

e) da zna ravnati z orodjem in ve, kako morajo biti opremljena telovadišča;

f) da pozna ustroj človeškega telesa, okostje, vezi in mišice, živčevje, hrbtenico, možgane, dihalo, krvni obtok in prebavje; fiziološke procese vsled dela in napora in rezultate teh procesov; da razločuje glade vaj in telovadca individualno različne vplive vaje, torej, da pozna temelje za higijeno telesnih vaj; dalje, da pozna predpise za prvo pomoč pri nezgodah in zna tudi praktično izvesti te predpise.

Priglasitev in pripustitev k izpitu.

2. Kdor hoče opraviti zvezni vadiťeljski izpit mora prijavo oddati vadiťeljskemu zboru enote, ki jo pošlje preko vadiťeljskega zbora okrožja izpraševalni komisiji zveze.

3. Prijava mora obsegati:

a) osebne podatke kakor za okrožni vadiťeljski izpit točka 3 a), b) in

b) morebitna izpričevala o okrožnem vadiťeljskem izpitu.

Prijavi priglašenca je pridejati:

c) mnenje vadiťeljskega zbora enote in okrožja o kandidatu.

Izpitna komisija.

4. Izpitna komisija izvoli zvezni vadiťeljski zbor DTE na seji, ki se vrši neposredno pred izpiti. Ta sestoji iz:

a) predsednika,

b) štirih članov.

Za poslovanje komisije, način izpraševanja, razredovanja, ugotovitev končnega uspeha za ponavljalni izpit veljajo isti predpisi kakor za okrožni vadiťeljski zbor izvzemši izpričevala namesto katerih izda Zveza DTE diplome. (Konec.)

Naloge UDR v volitvah.

Nenaden razpis volitev, nam je preprečil lepo zasnovan načrt o našem zimskem delovanju. Opustiti moramo svoje naklepe, ki so imeli namen utrditi smisel za disciplino in širiti smisel za lepoto taborništva, ter smo poklicani koncentrirati svoje energije za prevažno rediteljsko službo v volilnem boju.

Težka, ali častna je ta naloga za našo mlado organizacijo.

Po vseh znamenjih lahko sodimo, da bodo temne sile z desne in leve v enaki meri, skušale kratiti delavstvu svobodo vesti in zborovanj. Nacijonalni šovinisti na eni, in komunistični zapeljanci na drugi strani bodo prihajali in skušali z batinami in poboji usiliti svojo voljo delavskim volilcem. In mi bomo imeli nalogo, da očuvamo delavski pokret temnega terorja, ter mu zagotovimo svobodo agitacije, organizacije in prosvetnega dela.

Težka in odgovornosti polna je ta naloga, zato upravičeno pričakujemo podpore vseh delavskih organizacij in podpore vseh onih sodrugov, ki ne marajo kloniti duhov in sovražijo poklekovanj.

Delavska straža naprej!

Na branik, za svobodo vesti!

Andrej Svetek I. kapetan UDR:

Vodstvo in uprava edinic UDR.

(Nadaljevanje in konec.)

Kapetan.

Napredek in razvoj edinice in sploh vsake organizacije je v prvi vrsti odvisen od sposobnosti vodilnih funkcionarjev.

V našem slučaju je kapetan glava edinice, vodi in upravlja edinico tako, da se lahko reče kakršen kapetan, taka edinica.

Zato naj bo vzor skrbnega in discipliniranega funkcionarja, kateri se zaveda, da načeluje svobodni organizaciji, katero preveva prostovoljna a železna disciplina.

Naloga kapetana je, da je v vseh podrobnostih organizacije točno poučen, da pazi, da se v nikakršnem slučaju ne kršijo pravila, pravilniki in sklepi upravnega odbora. On je vrhovni vodja edinice, je pa tudi osebno odgovoren za vse, kar se v edinici zgodi.

Poznati mora pravila, pravilnike, vse sklepe in odredbe, program in cilj organizacije. Kapetan naj

pazno zasleduje gibanje bratskih delavskih organizacij, čita naj socialistični tisk, tako, da bo vedno vsestransko poučen in da bo lahko dajal voditeljem in članom primerne pojasnila in navodila. Za kapetana ne zadostuje samo strokovna izobrazba, on mora biti verziran o delavskem gibanju, ker le na ta način more nuditi edinica delavskemu razredu pomoč, če njeni voditelji poznajo njegove težnje in hotenja.

Kapetan more biti le mož odlične moralne kakovosti s primerno strokovno naobrazbo. Član, ki je napravl v aditeljski in kapetanski izpit z dobrim uspehom pa mu manjka morale, ne more voditi edinice do uspešnega razvoja, ker se hibe prej ali slej pokažejo, katere uplivajo na razvoj nazkrajno.

Izguba avtoritete kapetana pri članstvu je tako velikega pomena, da postane za nadaljni razvoj vedno usodepolna. Ravno tako pa tudi vsako nasilno uveljavljanje avtoritete rodi nasprotno sadove, kakor jih je želeli. Zato naj posveča vsak kapetan temu največjo pažnjo.

Dolžnost, katero vesten kapetan ne sme prezreti je točno in dosledno izvrševanje sklepov. Brez tega se ni mogoče misliti dobre organizacije.

Kakor je že zgoraj omenjeno, je kapetanova dolžnost, da točno pazi na celotno delovanje organizacije. Gledati mora, da se sestavi spored za spomladansko in letno delo. Določijo se naj točno termini, tako da je članstvo za celo dobo že par mesecev prej obveščeno. To pa koristi tudi drugim organizacijam, da prilagode svoje načrte tako, da je v izvestnih slučajih možno skupaj nastopiti v glavnem pa, da se prireditve ne križajo, ker je marsikateri član tudi član druge organizacije.

Po končani izletni dobi mora gledati, da se sestavi spored za jesensko in zimsko dobo. Paziti mora, da ne trpi prosvetno delo, ki je eno glavnih in važnih del zimske dobe. Kapetan mora imeti vedno pred očmi, da član telesno močan duševno zaostal ne pomeni dosti ali pa nič.

Še eno nalogo nismo našli, ki pa je tudi velike važnosti, to je natančna statistika o duševnem delovanju, kateri mora posvečati kapetan veliko pažnjo.

Adjutant (tajnik).

Adjutant je desna roka kapetana. Vsi sklepi in vse delo mora iti preko njega. O vsem mora biti točno informiran, tako, da more vsak čas poseči v delovanje edinice.

Adjutant mora biti duševni vodja edinice. Vsi osnutki, programi dela in nalog morajo biti njegovo delo.

Adjutant sprejema po navadi pošto in drži stalno vez z upravnim odborom. Premisliti mora vedno kako je rešiti dopis, napraviti osnutek odgovora in ga predložiti kapetanu v potrditev. Dopisovanje se mora izvesti skrbno in točno, odgovarjati je jasno in kratko. Dopise je pisati vedno v dveh izvodih (na stroju ali kopirni knjigi). En izvod ostane doma. Ako se pošilja priporočeno se receptis prilepi na kopijo.

Vse došle in odposlane dopise je vknjižiti v tajniški dnevnik. Vpise dopisov se vpiše točno po vrstnem redu, kakor prihajajo in odhajajo.

Udruženje je založilo tajniški dnevnik, kateri je tako enostaven in praktičen, da ni potrebna nobena podrobnejša razlaga.

Došle in odposlane dopise vknjiži po tekočih številkah vsako vrsto v posebno kolono. Ako je v prvi koloni številka, je v četrti koloni ime odpošiljatelja. Ako je pa številka v drugi koloni je ime naslovljenca v četrti koloni.

Pri vsaki seji ediničnega sveta poroča adjutant o dopisih na podlagi tajniškega dnevnika.

Sprejem članov se vrši tako-le:

Adjutant mora polagati veliko pažnjo na to, da je pristopna izjava 1. pravilno izpolnjena in podpisana od pristopivšega;

2. da se označi na zadnji strani pristopnice mnenje ediničnega sveta ali naj se sprejme ali ne, če ne, naj se navede vzrok;

3. kateri četi edinice naj se do deli;

4. kakšne vrste član želi postati, izvršujoč ali neizvršujoč.

Tako se mora praviloma postopati z vsako pristopno izjavo. Predno pridejo na sejo ediničnega sveta morajo biti pristopnice točno časovno zložene kakor so pristopili.

Točno in v redu izpolnjeno z vsemi potrebnimi podatki se pošljejo upravnemu odboru v končno veljaven sprejem.

Kakor hitro so po upravnem odboru sprejeti, vrne isti pristopne izjave z izkaznicami edinice v nadaljno poslovanje. Pristopne izjave morajo biti zložene kronološko, t. j. časovno kakor so člani pristopili.

Oddaja člana se izvrši na ta način, da se vrne upravnemu odboru pristopna izjava na katero se vpiše datum izstopa. Navesti je vedno tudi vzrok izstopa.

Za seje ediničnega sveta se mora adjutant temeljito pripraviti, tako, da rode take seje res sadove ne pa, da se govori in sklepa tja v en dan brez vsake predpriprave.

Nujno potrebno je, da vsak, ki stavi na seji kak predlog posebno pa adjutant polaga največjo pažnjo na to, da je isti natančno preštudiran in izvedljiv. Predlogi stavljeni tja v en dan brez, da bi se premislili ali so v danih razmerah sploh izvedljivi ali ne, morajo prenehati, če hočemo imeti organizacijo o kateri se lahko reče, da kar sklene tudi izvede.

Za vsako sejo ediničnega sveta se pripravi adjutant na ta način, da razdeli ves material po vrsti in nameni v posebne mape in sicer v

1. mapo dopisi,
2. opomin, sem spadajo stvari, ki se odstopijo posameznim funkcionarjem v izvedbo,
3. rešeno, sem spadajo vsi dopisi, ki so rešeni in spadajo v arhiv.

Vsak dopis, ki je rešen naj se rešitev v kratkem izvlečku napiše na hrbtno stran dopisa. Tudi vsak predlog naj bo pisмено stavljen tako, da se sklep napiše na hrbtno stran. Dostaviti je vedno dan seje v katerih se je stvar obravnavala.

Adjutant kakor že rečeno drži stalno vez z upravnim odborom. Posiljati mora vedno podatke o delovanju edinice. Najvažnejše je **mesечно poročilo**, katerega se mora sporazumno z blagajnikom točno v vseh rubrikah izpolniti, ter ga najpozneje do 8. v mesecu poslati za pretekli mesec.

Pri mesečnem poročilu je paziti, da se stanje članstva natančno ujema z dejanskim stanjem. Za vse v mesečnem poročilu izkazane člane je brezpogojno odračunati. Člane, ki niso poravnali članarine je smatrati, da so izstopili in njih ni šteti v stalež članstva, ker nastane na ta način zmeda, da obračun ne izkazuje toliko prispevkov, ampak manj, kar pa je nedopustno.

Tudi nadaljnim rubrikam v mesečnem poročilu mora adjutant posvečati največjo pažnjo. Iz mesečnega poročila se zrcali celotno delovanje edinice.

Za edinične izlete, sploh javne prireditve, je izdal upravni odbor posebno tiskovino, katero se samo izpolni in pošlje okrajnemu glavarstvu ali magistratu v vednost.

Paziti se mora, da se pravočasno naznani in sicer **tri dni** pred vršitvijo.

Glede kolkovanja vlog sledeče:

- a) za vse prireditve z vstopnino se mora vloga primerno kolkovati,
- b) **vloge, ki so navadno naznani**, da priredi edinica predavanje, izlet, taborenje, skratka prireditve brez vstopnine in dohodkov in brez reševanja od strani oblasti so kolka proste.

Sej, članskih diskuzij

vežb in posvetovanj se oblastvom ne naznanja.

Članski imenik.

Nadaljna naloga adjutanta je voditi članski imenik. Točnost imenika je predpogoj za nadaljno delo v edinici. Vodi se ga kronologično, tako kakor člani pristopajo. Vse rubrike morajo biti izpolnjene. Na podlagi imenika vodi tudi blagajnik evidenco članov v svrhu plačevanja prispevkov.

Vpis člana se izvrši šele po prejemu po uprav. odboru in sicer točno po vrstnem redu, kakor imajo članske številke.

Dosedanje delo UDR.

(Nadaljevanje in konec.)

Letošnjo pomlad, torej eno leto po ustanovitvi organizacije, so se že pokazale blagodejne posledice sistematično zasnovane vzgoje članstva. Zlasti vaditeljski tečaji, ki so se poleg izobraževalnega tečaja vršili po dvakrat na teden, so zelo poglobili poznanje programa organizacije vsaj pri ljubljanski edinici. Žalibog je bila večina obiskovalcev v zgodnji pomladi poklicanih k vojakom in je zgubila organizacija precej najvnetejših pristašev. Zlasti težko smo pogrešali ss. Pretnarja, J. Svetka, Durna, Hacina, itd.

Vsi našteti sodrugi so bili ustanovitelji društva, zato njihove vrnitve tem težje pričakujemo.

Tembolj smo se razveselili pomoči, ki smo jo pridobili z nekaterimi socialističnimi intelektualci. Sodrugi Dr. Milan Korun, Dr. Ljudovít Perič, Dr. Stanko Likar, Filip Uratnik, Dr. Celestin Jelenc so pristopili k društvu deloma že pri ustanovitvi in so z mnogimi moralnimi in materijelnimi žrtvami pripomogli društvu do tako veselega razmaha. Delavska mladina Slovenije ne bo pozabila, da so v času največjega ponižanja delavskega razreda stali ob njeni strani.

Strokovne organizacije GRSJ so se od vsega začetka zavedale

važnosti rediteljske organizacije in so nas rade podpirale z brezplačnimi objavami v Delavcu, ter nam tudi sicer nudile dragoceno moralno pomoč. Konzumno društvo za Slovenijo nam je istotako rado odstopalo še zase pretesne prostore za predavanja in tečaje. Potom svojega blagovnega oddelka nam je nabavljalo zadnje čase tudi kroje in druge potrebščine, ki so v ceni napram meščanskim trgovinam mnogo cenejše in solidnejše.

Vsi ti činitelji so stali ob zibelki mladega društva in treba jim je za oporo, ki so jo društvu nudili, izreči toplo zahvalo.

Delovanje društva je bilo letošnje poletje zelo živahno. Centrala je prvotno pripravljala velikopotezne načrte za rediteljsko službo in skupne vaje na vsedelaskem zletu, ki bi se imel vršiti v Ljubljani. Ker je bil zlet vsled velike brezposelnosti in političnega položaja odpovedan, je centrala izdala navodila, naj se vrši skupni zlet vseh edinic v Zagorje.

Skupni zlet je vsaj enkrat na leto nujno potreben, da se preizkusi enotnost redovnih vaj, zlasti enotnost stezosledstva in tabornišstva. Skupnega izleta se je udeležilo članstvo iz Ljubljane, Šoštanja in Zagorja. Dopoldne so bili na dnevnem redu taborniške in redovne vaje in skupno zborovanje vsega članstva. Celoten program se je izvršil brezhibno. Popoldne je bila uprav. koligijalna zabava. Zagorsko prebivalstvo, zlasti delavstvo, je sprejelo rediteljske čete z velikimi simpatijami.

Poleg te skupne prireditve so pa posamezne edinice živahno delovale. O njihovem delu prinašamo naslednji pregled:

Edinica »Marks« Ljubljana.

V letošnjem poletju je priredila edinica 6 izletov za člane, 7 za članice, 5 za naraščaj in 3 skupne izlete. Dalje je priredila 1 skupno taborenje. Izleti so bili celodnevni z lastno kuhinjo. Vreme je bilo celo poletje deževno, kar je bila velika zapreka, da se ni v večji meri razvilo taborništvo.

Rediteljsko službo je vršila edinica na dveh shodih s. Sassenbacha, na shodu 1. maja, na strokovnem kongresu in na protivojnem shodu v Mestnem domu. — Edinica se je tudi udeležila pogreba rajnega našega člana s. Vilima Bukšega z 11 člani in je položila na krsto venec.

Edinica »Engels« — Šoštanj.

Izletov je priredila edinica 6 in sicer v Slov. Gradec 2 krat, Mozirsko koč, Velenje, Zagorje in Trbolje. Dalje je imela edinica 3 prireditve.

Rediteljsko službo je vršila edinica 5 krat in sicer na 3 shodih v Šoštanju, v Pesjem in v Trbovljah.

Edinica je izvršila notranjo reorganizacijo, ki jo je precej zadrževala na razmah, vendar se zadnje čase opaža znatno napredovanje.

Edinica »Moré« — Maribor.

Edinica je pričela s poslovanjem šele avgusta. Rediteljsko službo in prireditve je imela: 17. avgusta veselica edinice, 31. avgusta Okrožni zlet DTE Studenci, 21. sept. proti vojni dan, 4. okt. koncert tamburašev »Svobode«, 5. oktobra pokrajinski kongres SSJ, 5. oktobra veselica DTE Maribor, 12. oktobra manifestacija za zaščito najemnikov, 12. oktobra pop. pevski odsek »Svobode« vinska trgatév.

Nastopni podatki kažejo, da se je edinica odzvala vsem prireditvam sorodnih organizacij. Sploh vlada v Mariboru sloga in prisrčnost med raznimi organizacijami.

Edinica Jean Jaurès — Zagorje.

Pred izletom vseh edinic se je zagorska edinica šele formirala. Po izletu se je pa delovanje zelo oživelo. Edinica bi bila že v letošnjem letu lepo napredovala, a je izbruhnila steklarska stavka, ki je zahtevala od najboljših funkcionarjev edinice, da posvetijo vse svoje sile temu boju.

V snovanju je še več novih edinic, vendar je centrala pri osnovanju previdna, ker noče zagrešiti tiste napake, katerim so zapadle l. 1919 skoro vse naše organizacije, namreč, da so se samo širile, niso pa polagale dovoljne pažnje na poglobitev discipline in na utrjenje aparata.

Za zimo je imela centrala pripravljen lep načrt za zimsko delo, ali nenaden razpis volitev, kliče člane UDR, na plan, da pokažejo, da so poleg discipliniranih športnikov tudi dobri — socialisti.

Socializem je vera onih, ki stremijo za ustanovitvijo socialne organizacije, ki bi naj prevzela v svojo upravo proizvodna sredstva, kot je zemlja in industrijski kapital, ki ne moreta biti prepuščena v rokah posameznikov.

Esperanto.

Važnost esperanta se ne da utajiti. Interes za ta umetni jezik zaviši od vprašanja kakšne koristi nam nudi. Da pokažemo kako je razširjen po svetu prinašamo kratko poročilo.

Število esperantistov vseh dežel se ne da točno ugotoviti, ker jih je mnogo, ki niso v nobeni organizaciji. Vsléd svetovne vojne zrahljana internacionalna zveza (Universala Esperanto Asocio) ima svoj sedež v Genfu. Kakor imajo države po vseh važnih krajih svoje konzulate, kjer dobe vsi, ki potujejo ali žele informacij potrebna navodila, istotako ima esperantska organizacija po vseh večjih krajih svoje konzule, kjer dobi vsak potujoči esperantist informacije in navodila. Takih konzulatov imamo v 1187 mestih v 60 različnih državah.

V Nemčiji	v 190 mestih
Česko-Slovaški	131 „
Franciji	124 „
Angliji	107 „
Romuniji	59 „
Italiji	44 „
Holandski	43 „
Španiji	38 „
Poljski	38 „
Švedski	33 „
Švici	32 „
Bolgariji	31 „
Finski	30 „
Ogrski	26 „
Belgiji	23 „
Avstriji	21 „
Jugoslaviji	17 „
Danski	12 „
Estlandski	9 „
Norveški	8 „
Litvaniji	7 „
Portugalski	4 „
Litanski	3 „
Saarskozemlje	3 „
Grčiji	1 „
Islandu	1 „

Število Rusije nam ni znano, pač pa obstojajo v 195 mestih esperantske organizacije.

Izven Evrope obstojajo v državi Sev. in Južne Amerike 93, Aziji 27, od teh 8 na Japonskem, Sev. in Južni Afriki 12 in Avstraliji 21.

V krajih kjer se nahaja esperantski delegat se lahko trdno računata, da se nahaja v dotičnem kraju klub, ki ima stalno shajališče, kjer dobi potujoči vsa navodila.

Prostori so zaznamovani z enotnim znamenjem (esperantska zelena zvezda).

Sedaj izhaja 58 esperantskih časopisov, ki so internacionalnega ali pa nacionalnega značaja.

Iskre.

Beganje delavskih množic iz ene skrajnosti v drugo je v veliki meri znak pomanjkanja kulturnih temeljev proletarskega gibanja. Zato je pogoj za enoten nastop proletarijata razširjenje in poglobljenje kulturnega dela v proletarskih vrstah.

Groba želja po uživanju ne rodi junakov za barikade, zato delavsko gibanje ne sme biti zidano na te najnižje instinkte. Nosilci delavskega gibanja morajo biti delavske množice, ki žele zboljšanja svojega materialnega stanja, ki so pa enako globoko prežete ljubezni do svobode, pravice, resnice in lepote.

Svetu vladajo vedno tisti sloji, ki umejo s svojim kulturnim delom utisniti najgloblje brazde. Dokler je imelo znanje svoje zatočišče v gradovih in samostanih, toliko časa so vladali svetu gradovi in samostani. Ko se je gospodarski položaj spremenil in se je preselilo znanje iz gradov in samostanov v mesta, tedaj so zavladali svetu meščani. Mi pa, ki hočemo, da vlada svetu delavski sloj, skrbimo zato, da se bo znanje in kultura čimprej preselila v delavske domove.

Koncentracija delavskih slojev silno napreduje. Vsaka nova tovarna naseli okrog sebe celo vrsto delavskih družin in vsaka taka naselbina, če je organizirana, lahko stori novo ljudsko univerzo, zatočišče znanosti, prosvete, kulture in novega revolucionarnega prava.

LISTNICA »PROSVETE«.

Z novim letom bomo uredili izdajanje »Prosvete« tako, da bodo dobile posamezne organizacije in zaupniki v razprodajo »Prosveto« samostojno, brez »Socialista«.

»Prosveta« bo stala v takem slučaju samo 1 Din. Zaupnike in organizacije naj nam čimprej sporoče, koliko izvodov »Prosvete« bodo odvezemali, da bomo pravočasno določili število naklade.

V prihodnji »Prosveti« bomo objavili važne članke o delovanju in stremljenju »Svobode« na kar cenjene čitatelje že danes opozarjamo.

Uredništvo »Prosvete«.

Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani.